

KRÁTKÉ ZPRÁVY

Rozšíření krasce *Chrysobothris chrysostigma* (L.) (Coleoptera, Buprestidae) v jižních Čechách

Distribution of *Chrysobothris chrysostigma* (L.) (Coleoptera, Buprestidae) in Southern Bohemia

Zdeněk KLETEČKA

BÍLÝ (1989) udává *Chrysobothris chrysostigma* (L.) na Slovensku a uvádí, že na Moravě a v Čechách je asi již vyhuben. BÍLÝ (1993) jej uvádí i z Čech a Moravy. Údaje o tomto druhu byly vybrány ze sbírek Jihočeského muzea a ze sbírek jednotlivých sběratelů. Za jejich poskytnutí jim tímto děkuji. V poslední době byl zjištěn především v Novohradských horách a jejich podhůří 700 až 820 m n.m. Byl ale zjištěn i u Veselí nad Lužnicí v Drahově ve 430 m n.m. V závorkách za jménem lokality jsou uváděny faunistické čtverce podle NOVÁKA (1989). Pokud není uvedeno coll., je materiál uložen ve sbírce sběratele, coll. JČM - materiál je uložen ve sbírce Jihočeského muzea. Není-li uveden počet kusů, jedná se o jediný exemplář.

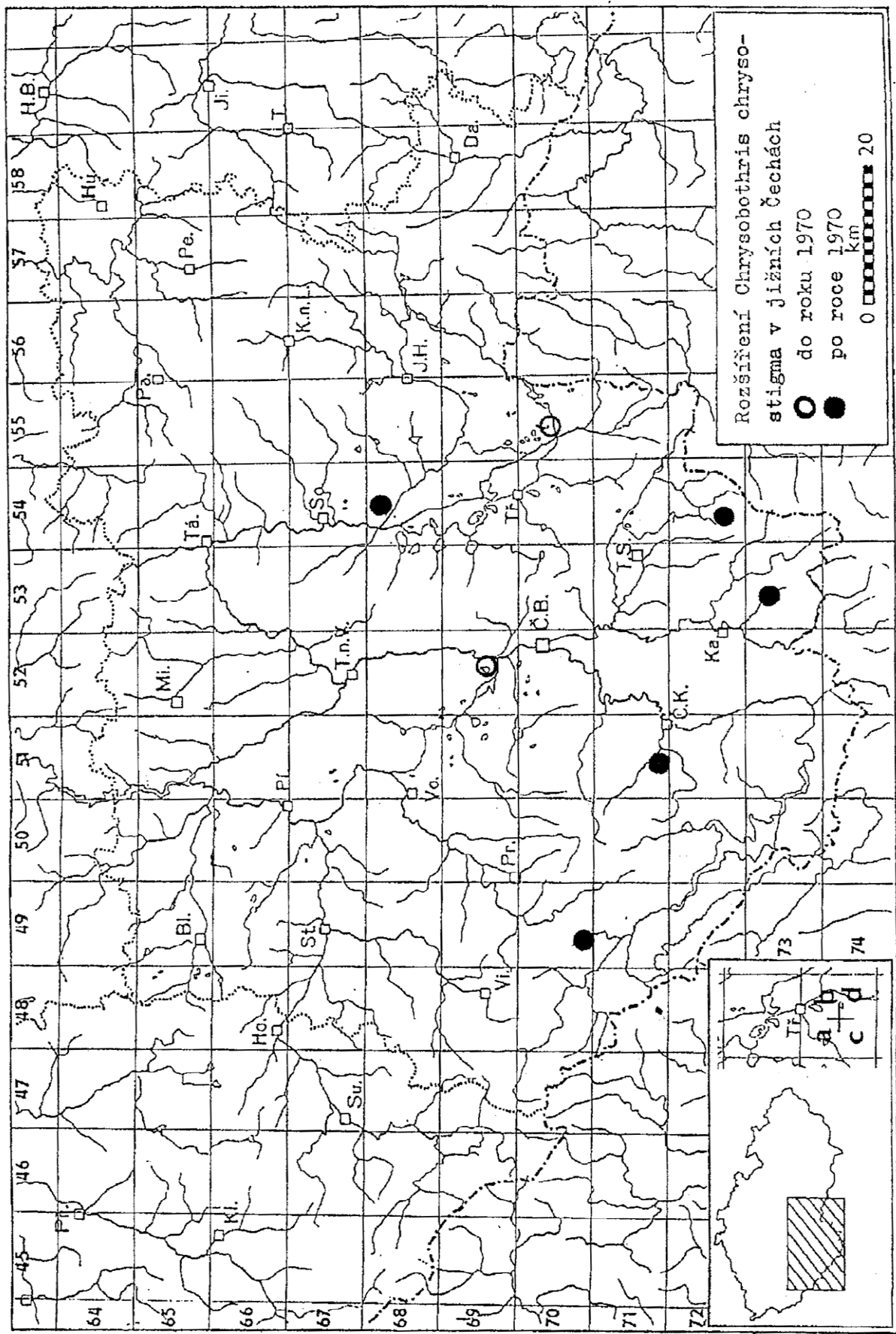
Výsledky a diskuse

Chrysobothris chrysostigma (L.) byl zjištěn v jižních Čechách na těchto lokalitách: Hluboká n.Vlt.(6952), 12.6.1900 J. Havlíček lgt., coll. JČM; Chlům u Třeboně (7055), 7.1949 J. Niedl lgt., coll. JČM; Drahov (6854), 4.8.1972 V.Karas lgt.; Hojná Voda (7254), 11.6., 20.6., 20.7., 27.7.1979, 20.6.1989 A.Kudrna lgt. více ex., 1 ex. coll. V.Karas a 6 ex. coll. J. Štěpánek; Volary (7049), 18.7.1986 J. Simandl lgt.; Kájov (7151), 26.8.1986 J. Simandl lgt.; Malonty (7353) 6.7.1991 J.Miesbauer lgt. více ex.; viz obrázek.

Chrysobothris chrysostigma se vyvíjí v jehličnatých stromech: v jedli *Abies alba* MILL., smrku *Picea abies* (L.), *P.ajanensis* (LIND. et GORD.) a na Sibiři hlavně v borovicích *Pinus silvestris* L., *P.sibirica* DU TOUR, *P.koraiensis* SIEB et ZUCC. (RICHTER, 1952). Jedná se o boreální druh transpalearktického rozšíření. Druh je na našem území vázán především na původní porosty jedle *Abies alba*, i když se u nás vyvíjí i ve smrku *Picea abies* a možná i v jiných jehličnatých dřevinách. Larvální chodby jsou pod kůrou v lýku, kukelná kolébka v povrchové vrstvě dřeva, nebo v silnější kůře. Obsazuje slabší kmeny od 20 cm v průměru, jednotlivě zachází až do průměru 3 cm. Vyskytuje se v hustotě maximálně 1,5 výletových otvorů na 100 cm², v průměru to je 0,97 výletových otvorů na 100 cm² (podle mého pozorování v jižní Karelii na smrku *Picea abies*).

Summary

Chrysobothris chrysostigma (L.) is reported of South Bohemia localities: Hluboká n.Vlt., Chlum u Třeboně, both of elder and new records: Kájov, Volary, Hojná Voda, Malonty and Drahov.

Literatura

- BÍLÝ S., 1989: Krascovití - Buprestidae. - Zoologické klíče. Academia Praha, 122 pp.
- BÍLÝ S., 1993: Buprestidae. - In: JELÍNEK J.(ed.): Seznam československých brouků, pp. 73-75, *Folia Heyrovskyana, Supplementum 1*, Praha.
- NOVÁK I., 1989: Seznam lokalit a jejich kódů pro síťové mapování entomofauny Československa. - *Zprávy Čs. spol. entomol. ČSAV*, 25: 84.
- RICHTER A.A., 1952: Fauna SSSR, Nasekomye zhestokrylye T. 13 v. 4. Zlatki (Buprestidae) tsch.4. Nauka, Moskva, Leningrad, 236.

Došlo: 1. 4. 1995

Adresa autora: Mgr. Zdeněk KLETEČKA
Jihočeské muzeum
Dukelská 1
CZ-370 51 České Budějovice

Sbor. Jihočes. Muz. v Čes. Budějovicích, Přír. Vědy 35: 56-58

K výskytu *Anthaxia candens* (Coleoptera, Buprestidae) v jižních Čechách

Distribution of *Anthaxia candens* (Coleoptera, Buprestidae) in southern Bohemia

Zdeněk KLETEČKA

Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích

BÍLÝ (1989) udává *Anthaxia candens* (PANZER 1787) z teplejších oblastí celého Československa s tím, že v poslední době silně ubývá, zvláště v Čechách. Larva byla popsána BÍLÝM (1975). *Anthaxia candens* se vyvíjí v třešních *Cerasus avium*, višních *Cerasus vulgaris*, trnkách *Prunus spinosa* a mahalebkách *Padellus mahaleb* (BÍLÝ 1989), podle RICHTERA (1949) i na švestkách *Prunus domestica*, meruňkách *Armeniaca vulgaris* a dokonce i jabloních *Malus domestica*.

V závorkách za jménem lokality jsou uváděna čísla střeoevropské mapovací sítě podle PRUNERA & MÍKY (1996). *Anthaxia candens* se vyskytuje od dubo-bukového vegetačního stupně až na hranici dubo-jehličnatého a jedlo-bukového vegetačního stupně. Nadmořská výška je v uvedených lokalitách: Strakonice (6749) 393 m n.m., Hluboká n. Vlt. (6952) 394 m n.m., Č.Budějovice - Vidov (7052) 396 m n.m., Písek (6650) 370 m n.m., Hradiště (u Písku?) (6750) 403 m n.m., Čížová (6550) 448 m n.m., Husinec - přehrada (6949) 504 m n.m., Křemže (7051) 521 m n.m., Vlachovo Březí (6949) 525 m n.m., Holubov - Krásetín (7151) 554 m n.m., Brloh (7051) 568 m n.m., Jaronín (7051) 632 m n.m., Vysoký Chlumeč (6352) 490 m n.m. Děkuji všem sběratelům za poskytnutí údajů. Pokud není uvedeno coll., materiál je ve sbírce sběratele, coll. JčM - materiál je uložen ve sbírce Jihočeského muzea, coll. SO - ve sbírce muzea v Soběslavi, coll. MO - ve sbírce muzea Ohrada u Hluboké nad Vltavou, coll. NM - ve sbírce Národního muzea. Není-li uvedeno jinak, jedná se o jediný exemplář.

Výsledky a diskuse

Anthaxia candens: Čížová (6650), 1929, leg. Šipík, coll. SO; Písek (6650), 5. 6. 1910, leg. J. Tyl, coll. NM; Hradiště (u Písku?) (6750), 1929, leg. Hnízdo, coll. SO; Husinec - přehrada (6949), V. 1980, leg. J. Halada, 13. 6. 1985, V. a VI. 1987 - více ex., leg. Z. Kletečka, J. Halada a J. Simandl; Vlachovo Březí (6949), larva 1987, leg. Z. Kletečka a J. Simandl; Č.Budějovice - Vidov (7052), ex. 1. 1982, leg. J. Štěpánek; Hluboká n. Vlt. (6952), 1950, coll. V. Kořenský, coll. JčM; Strakonice (6749), VI. 1988, leg. J. Štěpánek, VI 1978, leg. J. Štěpánek, coll. Kořenský, coll. JčM; Jaronín (7051), 29. 6. 1995 - 2 ex., leg. A. Holub; Brloh (7051), 17. 9. 1989 - 2 ex., leg. P. Novotný, coll. Z. Kletečka; Holubov - Krásetín (7151), 20. 5. 1995 - 8 ex., leg. Z. Kletečka, A. Holub a O. Chvojka, coll. 2 ex. JčM; Křemže (7051), 27. 5. 1995 - 3 ex., leg. D. Kollar a A. Holub; (Vysoký Chlumeč (6352) leg. Hirsch, coll. MO okr. Příbram).

Anthaxia candens byla pozorována na třešních *Cerasus avium* v Křemžské kotlině (Křemže, Holubov - Krásetín, Jaronín) a Husinci, odkud jsou i bionomická data. Požerky, larvy a neprokousaná imága jsem pozoroval i na mahalebce *Padellus mahaleb* na Moravě v Pavlovských

vrších, na trnce *Prunus spinosa* a švestce *Prunus domestica* na Slovensku v Plášťovcích. Larvální chodby probíhají v živých a odumírajících osluněných stromech v stupni sukcese 0 a vzácněji A (KLETEČKA 1996). Larva provádí žír v silné borce většinou na kmeni a v případě, že je strom zdravý, se zde i kuklí. Je-li strom částečně odumírající, nebo má-li nějaké poškození, žír probíhá na rozhraní živé a mrtvé kůry. Je-li pod kůrou ještě zdravé lýko, kterým proudí živiny, kuklí se v kůře. Pokud již lýko živé není, tak se zavrtává do dřeva asi 15-30 mm hluboko. Výletový otvor je oválný 3,8-5,2 mm široký, 2,4-3,3 mm vysoký, v průměru 4,4x2,7 mm. Kukelné kolébky jsou 11,5-15,1 mm dlouhé, 4,4-6,0 mm široké a 2,7-3,3 vysoké, v průměru 13,8x5,5x3 mm. Většinou se larvy vyskytují jednotlivě, místy bylo pozorováno až 1,5 výletových otvorů na 100 cm². Společně s *A. candens* se vyskytuje hojnější *Anthaxia nitidula* (LINNÉ 1758), která má menší výletové otvory a větší denzitu.

Summary

Anthaxia candens (PANZER) is reported of South Bohemian localities: Hradiště (u Písku?), Písek, Čížová, Vysoký Chlumeč (district Příbram), Hluboká nad Vltavou, both of elder and new records: Vlachovo Březí, Husinec, Strakonice, Vidov, Holubov - Krásetín, Křemže, Brloh, Jaronín.

Literatura

- BÍLÝ S., 1975: The larvae of eight species of genus *Anthaxia* Eschscholtz, 1829 from the central Europe (Coleoptera, Buprestidae).- *Studia Entomol. Forestalia*, 2: 63-82.
- BÍLÝ S., 1989: Krascovití - Buprestidae. Zoologické klíče. - Academia Praha, 122 pp.
- KLETEČKA Z., 1996: The xylophagus beetles (Insecta, Coleoptera) community an its succession on Scotch elm (*Ulmus glabra*) branches. - *Biologia* 51: 143-152.
- PRUNER L. & MÍKA P., 1996: Seznam obcí a jejich částí v České republice s čísly mapových polí pro síťové mapování fauny. - *Klapalekiana* 32 (Suppl.): 115 pp.
- RICHTER A. A., 1949: Fauna SSSR, Nasekomye zhestokrylye T. 13 v. 2. Zlatki (Buprestidae) tsch. 2.- Nauka, Moskva, Leningrad, 264 pp.

Došlo: 26.2.1998

Adresa autora: Mgr. Zdeněk KLETEČKA
Jihočeské muzeum
Dukelská 1
CZ-370 51 České Budějovice

Sbor. Jihočes. Muz. v Čes. Budějovicích Přír. Vědy 39 (1999): 93-94.

KRÁTKÉ ZPRÁVY

Poecilonota rutilans (FABR.), (Coleoptera, Buprestidae) v lipových alejích okolí Č. Budějovic

Poecilonota rutilans (FABR.), (Coleoptera, Buprestidae)
in lime alley near Č. Budějovice

Zdeněk KLETEČKA

Některé údaje o *Poecilonota rutilans*, o jeho vývoji na lípě a vzácně na buku, o výskytu v Písku a Praze uvádějí RICHTER (1952), HELLRIGL (1972) a OBENBERGER (1919). V lipových alejích na severním okraji Českých Budějovic v okolí Českého Vrbného a Borku (faunistický čtverec 6952) byly změřeny požerky krasců *Poecilonota rutilans*. Sledované území se nachází v 380 a 450 m n. m. ve vegetačním stupni dubobukovém. Na kmenu odumírajících lip *Tilia cordata* MILL. v stupni sukcese 0-A, (KLETEČKA, v tisku) bylo zjištěno obsazení krasci (*Buprestidae*) *Poecilonota rutilans* (FABR.), kteří zde dosahují hustoty výletových otvorů až 12,1 na dm², tj. v průměru 6,1 výletových otvorů na dm². Kmen opouštějí výletovými otvory v průměru širokými 5,3 mm a 3,3 mm vysokými. *P. rutilans* se přes den zdržuje v korunách lip, případně na listech výmladků, kde provádí úživný žír. Aktivní jsou asi od 10 hodin a po 16. hodině aktivita postupně ustává. Někteří jedinci létají na kmenech a paty stromů, kde kladou vajíčka a nocují, ale ovšem část jedinců zůstává nocovat na listech v korunách.

Summary

Poecilonota rutilans (FABR.) occurs on bottom part of from 50 to 150 cm above ground till 12.1 exit holes per 100 cm² in appropriate conditions.

Literatura

- HELLRIGL K.G., 1972: Revision der westpaläarktischen Arten der Prachtkäfergattung *Lampra* Lac., (Col., Buprestidae). - *Ann. Naturhistor. Mus. Wien* 76, 649 - 708.
- KLETEČKA Z., v tisku: Community and succession of xylophagous beetles (Coleoptera) on the branches of Scotch elm (*Ulmus glabra* Huds.) in Southern Bohemia. - *Biologia*, v tisku.
- OBENBERGER J., 1919: O původu a výskytu krasců v oblasti republiky Československé I. - *Acta Soc. ent. Boh.* 16, 27-40.
- RICHTER A.A., 1952: Fauna SSSR, Nasekomye zhestokrylye T. 13 v. 4. Zlatki (Buprestidae) tsch. 4. Nauka, Moskva, Leningrad, 236.

Došlo: 11. 4. 1995

Adresa autora: Mgr. Zdeněk KLETEČKA
Jihočeské muzeum
Dukelská 1
CZ-370 51 České Budějovice

Sbor. Jihočes. Muz. v Čes. Budějovicích, Přír. Vědy 35: 50

Sborník Jihočeského muzea v Českých Budějovicích

Přírodní vědy

Acta Musei Bohemiae meridionalis in České Budějovice - Scientiae naturales

Sbor. Jihočes. Muz. v Čes. Budějovicích Přír. Vědy	36	111-113	1996
---	----	---------	------

Rozšíření krasce *Poecilonota dives* (GUILL.) (Coleoptera, Buprestidae) v jižních Čechách

Distribution of *Poecilonota dives* (GUILL.)
(Coleoptera, Buprestidae) in Southern Bohemia

Zdeněk KLETEČKA

Přírodovědecké oddělení Jihočeského muzea, České Budějovice

Poecilonota dives (GUILLEBEAU 1889) je udávána BÍLÝM (1989) vzácně z celého našeho území. BÍLÝ (1993) její výskyt udává jako zatím v Čechách nepublikovaný. Údaje o výskytu *P. dives* v západních Čechách jsou v pracích KLETEČKY (1980) a DOLEŽALA (1995). NIEHUIS (1988) cituje údaje ze západních Čech, udává tento druh ze středních a východních Čech a v jižních Čechách jej udává z okolí Týna nad Vltavou.

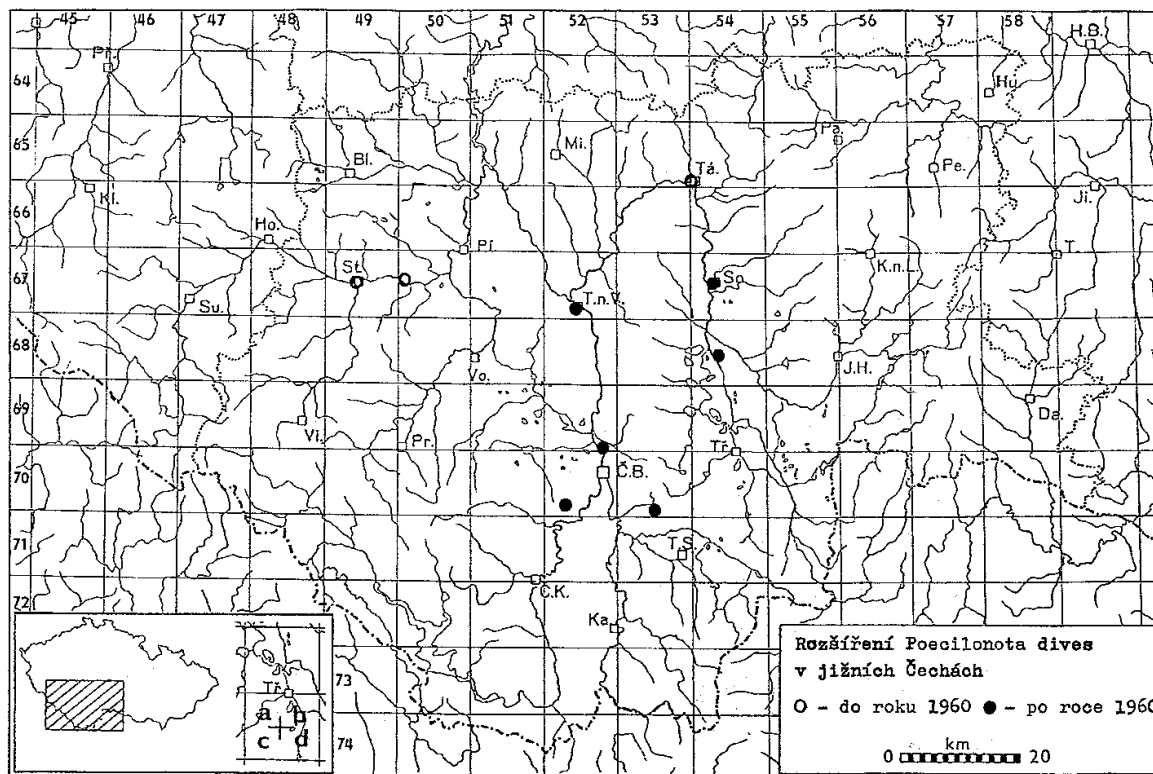
Byly vybrány údaje o *Poecilonota dives* ze sbírek Jihočeského muzea v Č. Budějovicích - coll. JĚM, Národního muzea v Praze - coll. NM a ze sbírek jednotlivých sběratelů. Ve sbírkách Zemědělského muzea Ohrada u Hluboké nad Vltavou a muzea v Táboře - přírodovědného pracoviště v Soběslavi nebyli žádní jedinci z jižních Čech zjištěni. *P. dives* se vyskytuje především v pánevních oblastech v těchto nadmořských výškách: Týn nad Vltavou 360 m n.m. - NIEHUIS (1988), Č. Budějovice - Kněžské Dvory 390 m n. m., Štěkeň 390 m n. m., Soběslav 400 m n. m., Strakonice 410 m n. m., Vlkov nad Lužnicí 410 m n. m., Nové Homole 415 m n. m., Tábor 450 m n. m. a Trocnov 510 m n.m. Pokud není uvedeno coll., je materiál uložen ve sbírce sběratele. Za poskytnutí údajů tímto děkuji jednotlivým sběratelům, zároveň děkuji RNDr. S. Bílému, CSc. za umožnění studia sbírek Národního muzea. V závorkách za jménem lokality jsou uváděna čísla polí středoevropské mapovací sítě.

Výsledky a diskuse

Poecilonota dives: Tábor, (6554), bez data, coll. NM; Strakonice, (6748), Šipkl, coll. Kouřil, coll. NM; Štěkeň, (6750), bez data, coll. Kouřil, coll. NM; Soběslav, (6754), ex. 1. 10.4. 1989, V. Karas; Vlkov n. Luž., (6854), 20.6. 1993, V. Karas; Č. Budějovice - Kněžské Dvory, (6952), 15. 6. 1994, A. Holub; Nové Homole, (7052), 9.6. 1993, Z. David; Trocnov, (7053), 2. 8. 1967, S. Ošmera, coll. JĚM.

P. dives se vyskytuje podél jednotlivých vodních toků, starší nálezy podél Otavy, novější nálezy z povodí Vltavy a Lužnice (viz mapu). Vyvíjí se v ještě zdravém živém dřevě ve stadiu sukcese xylofágního hmyzu - 0 (KLETEČKA 1996). Je udáván na *Salix viminalis*, *S. eleagnos*, *S. aurita*, *S. caprea*, *S. purpurea*, *S. daphnoides*, *Betula pendula*, - syn. *B. verrucosa*, *B. pubes-*

cens, *B. alba*, i na *Sorbus aria*, *Alnus glutinosa*, *A. incana*, i *Corylus* - HELLRIGL (1972 a 1978), KUBÁŇ (1979), DOLEŽAL (1995). V těchto pracích můžeme zjistit i podrobnější údaje o bionomii. Námi byl pozorován vývoj *P. dives* na *Salix caprea* ve větvích a slabších kmelech, které opouští výletovým otvorem 3,6 - 5,2 mm širokým a 2 - 2,7 mm vysokým, v průměru 4,27 x 2,4 mm. Kukelné kolébky jsou pod kůrou a jsou 13,9 - 15,6 mm dlouhé, 4,5 - 6 mm široké a 3,2 - 4,5 mm vysoké, průměrně 14,5 x 5,4 x 4 mm. Larvy provádějí žír jednotlivě, velmi vzácně v silnějších kmíncích byla pozorována hustota až 4,2 larev na 100 cm². Pozorování bylo provedeno na východní Ukrajině.

Summary

Poecilonota dives is recorded from South Bohemian localities: Tábor, Strakonice, Štěkeň, both old and new records: Č.Budějovice - Kněžské Dvory, Nové Homole, Soběslav, Vlkov n. Luž., Trocnov.

Literatura

- BÍLÝ S., 1989: Krascovití - Buprestidae. Zoologické klíče. Academia, Praha: pp. 122.
 BÍLÝ S., 1993: Buprestidae. - In: Jelínek J.(ed.): Seznam československých brouků. - *Folia Heyrovskyana, Supplementum 1*, Praha: pp. 73-75.
 DOLEŽAL Z., 1995: Jíva jako biotop xylofágních brouků. - *Živa 43*: 172-174.
 HELLRIGL K. G., 1972: Revision der westpaläarktischen Arten der Prachtkäfergattung *Lampra Lac.*, (Col., Buprestidae). - *Ann. Naturhistor. Mus. Wien 76*: 649 - 708.
 HELLRIGL K. G., 1978: Ökologie und Brutpflanzen europäischer Prachtkäfer, (Col., Buprestidae), Teil.1. *Ziet. für angew. Entomol.* 85: 167-191.
 KLETEČKA Z., 1980: Rozšíření čeledi Buprestidae na Plzeňsku. - *Zprávy Muz. Záp. kraje Plzeň, Příroda 23*: 31-36.

- KLETEČKA Z., 1996: The xylophagus beetles (Insecta, Coleoptera) community an its succession on Scotch elm (*Ulmus glabra*) branches. *Biologia* 51: 143-152.
- KUBÁŇ V., 1979: Poznámky k bionomii, ekologii a faunistice několika druhů krasců ČSSR (Coleoptera, Buprestidae). - *Zprávy Čes. spol. ent.* 15: 75-80.
- NIEHUIS M. 1988: Die Prachtkäfer (Coleoptera: Buprestidae) in Rheinland-Pfalz. - *Mainzer Naturwis. Archiv Beiheft* 9: pp. 196.

Došlo: 1.6.1996

Adresa autora: Mgr. Zdeněk KLETEČKA
Jihočeské muzeum
Dukelská 1
CZ-370 51 České Budějovice

© Jihočeské muzeum, České Budějovice - ČR

KRÁTKÉ ZPRÁVY

K výskytu *Coraebus undatus* (FAB.) (Buprestidae, Coleoptera) v jižních Čechách

Distribution of *Coraebus undatus* (FAB.) (Buprestidae, Coleoptera)
in South Bohemia

Zdeněk Kletečka
Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích

V okolí Těšínova a Šalmanovic u Nových Hradů bylo pozorováno po odkácení okolních porostů a uvolnění dubových žeber zvýšení populace *Coraebus undatus* (FABRICIUS, 1787). Tento druh je rozšířen v Maroku, západní, jižní a střední Evropě, Balkánském poloostrově a na východě zasahuje do Doněcké oblasti na Ukrajině JAKOBSON (1913), OBENBERGER (1930), WINKLER (1924-1932) a BÍLÝ (1989). NIEHUIS (1991) se ve své práci o rozšíření rodu *Coraebus* v Malé Asii o tomto druhu zmiňuje jen z Řecka, ze vzdálenějších oblastí cituje jen staré sporné údaje. Z území Čech jej udává BÍLÝ (1989). O rozšíření v západních Čechách jsou zmínky v práci KLETEČKY (1980). Vývoj je udáván na *Fagacea: Quercus robur, Quercus petraea, Quercus mirbeckii, Quercus lanuginosa, Quercus ilex, Quercus pubescens, Quercus pyrenaica* = syn. *Q. toza, Quercus suber, Fagus silvatica, Castanea sativa; Ebenaceae: Driospyros kaki* ILINSKIJ (1948), VASILJEV (1973), RICHTER a kol. (1964), BÍLÝ (1977), SCHAFER (1949), VINSON a kol. (1980), TASEI (1969), HELLRIGL (1978), DU MERLE a kol. (1992).

Za poskytnutí některých údajů o pozorování *Coraebus undatus* si dovoluji poděkovat ing. M. SNÍŽKOVI a ostatním sběratelům, jejichž materiál zde cituji.

Materiál, metodika

Imága byla pozorována a sbírána individuálním sběrem převážně na dubech *Quercus robur*. Sledování bylo provedeno v okolí Těšínova, Jiříkova údolí a Šalmanovic u Nových Hradů, vegetační stupeň dubo-bukový. Nadmořská výška této lokality je 470-490 m n.m., lokalita se nachází v čísle polí středoevropské mapovací sítě 7154. Čísla polí středoevropské mapovací sítě na ostatních lokalitách jsou udávána podle NOVÁKA (1989), vždy stojí za názvem lokality. Nadmořské výšky lokalit se pohybují od 380 m n.m. v Písku (6650), 400 m n.m. v Hluboké n. Vltavou (6952), 400 m n.m. v okolí Vodňan (6851), 420 m n.m. v okolí Lužnice (6954), 430 m n.m. v okolí Třeboně (6954), 440 m n.m. v Majdaleně (7055), 460 m n.m. v Suchdole n. Lužnicí (7155) do 500 m n.m. u Nových Hradů (7154). *Coraebus undatus* je druh, u kterého je strategie vývoje v živých stromech v stupni sukcese 0. Larvy se vyvíjejí v kůře, pokud možno se příliš nedotýkají lýka. Podrobnější popis jednotlivých sukcesních stádií xylofágního hmyzu je uveden v práci KLETEČKY (1996).

Pokud není uvedeno coll., je materiál uložen u sběratele, coll. JčM - materiál je uložen ve sbírkách Jihočeského muzea v Č. Budějovicích, coll. NM - materiál je uložen ve sbírkách Národního muzea v Praze, coll. ZčM - materiál je uložen ve sbírkách Západočeského muzea v Plzni. Není-li uveden počet exemplářů, jedná se o jediný exemplář.

Výsledky

Coraebus undatus - Materiál: Majdalena (7055), 7. 1966, 7. 1988 - 2 ex., 6. 1990, lgt. K. Deneš, coll. S. Bečvář; Písek (6650), bez data, lgt. Vařečka, coll. NM, 5., bez sběratele, coll. NM, 13. 6. - 2 ex., lgt. Honc, coll. NM; Lužnice (6954), 8. 7. 1963, lgt. V. Karas; Hluboká n. Vlt. (6952), 20. 8. 1987, lgt. E. Kučera, coll. V. Karas; Šalmanovice (7154), 5. 7. 1993, lgt. M. Snížek, coll. A. Holub, 18. 7. 1994, lgt. A. Holub, 13. 8. 1988 a 7. 1992 - 10 ex., lgt. V. Mikuda; Vodňany (6851), 25. 6. 1957, lgt. A. Keil, coll. JčM, 6. 1950, lgt. L. Heyrovský, coll. ZčM; Nové Hrady (7154), bez data - 4 ex., lgt. A. Keil, coll. JčM; Třeboň (6954), 7. 8. 1966, lgt. J. Čech; Suchdol n. Lužnicí (7155), více ex. 1980-88, lgt. K. Pils. V Šalmanovicích, Jiříkově údolí a Těšínově (7154) u Nových Hradů bylo sebráno více ex. první exempláře byly sebrány 13. 6. a poslední 25. 8. (červenec-srpen 1995 - 96, lgt. M. Snížek, červen-srpen 1995 - 96, lgt. Z. Kletečka, coll. JčM). Rozšíření viz mapa.

Vývoj larev probíhá pod kůrou v sukcesním stádiu 0, tj. ještě ve zcela živém stromu, který je osluněný. Larvální chodby procházejí v kůře a pod kůrou, jsou klikaté. Larva zakončuje chodbu kukelnou kolébkou, která je uložena v tlusté kůře. Kukelná kolébka v dubu *Quercus robur* je dlouhá 13,5 - 18,9 mm, široká 4,2 - 8,1 mm a vysoká 3,9 - 6,8 mm (v průměru 15,8 x 6,4 x 5,5 mm). Z kukelné kolébky se imágo prokousává výletovým otvorem 4,3 - 6,2 mm širokým a 3 - 4,6 mm vysokým (v průměru 4,9 x 3,7 mm). Hustota výletových otvorů je až 2,6 výletových otvorů na 100 cm², v průměru 0,4 výletových otvorů na 100 cm² na dubu *Quercus robur*. V sledované oblasti byl zjištěn výskyt především na *Quercus robur*, vzácněji na *Fagus silvatica* a jednotlivě byly výletové otvory zjištěny i na *Quercus rubra*. Imága létají v korunách živých dřevin převážně *Quercus robur*. Rojení začíná za slunného počasí okolo 14⁰⁰ hodin a trvá do 19⁰⁰ hodin. V korunách samci hledají samice a dochází zde i k páření. Odpoledne po 16. hodině rojení zvolna ustává a samice slétávají dolů klást vajíčka na osluněné kmeny živých stojících stromů. Při pohledu na mapu vidíme, že největší populace tohoto druhu je v oblasti Třeboňské pánve.

Diskuse

Coraebus undatus je druh západomediterránního rozšíření, vázaný na dubové porosty a indikuje u nás původní rozšíření dubu. Vyskytuje se v zachovalých dubových porostech a k přežití populací stačí i menší enklávy, jako jsou v našem případě dubová žebra v porostech. Na okrajích svého rozšíření se může vyvíjet i na jiných dřevinách, v podhůří na *Fagus silvatica* a na jihu i na *Castanea sativa* a *Diospyros kaki* (HELLRIGL, 1978). *Coraebus undatus* je typicky korunový druh, který větší část své imaginální fáze tráví v korunách dubů. Larvy se vyvíjejí v živých stromech a jen náhodně při podrobnější prohlídce kmenů se můžeme setkat s výletovým otvorem, nebo při silném poškození na sebe upozorní zčernalým výtokem mízy na kůře. Proto jsou jeho nálezy poměrně vzácné. Na sledovaném území došlo k odkácení porostů a obnažení dubových žebor podél cest, což znamenalo oslunění těchto stromů. A v důsledku tyto změny zapříčinily krátkodobé zvýšení populace krasce *Coraebus undatus*.

Souhrn

Coraebus undatus is reported of South Bohemia localities: Písek, Vodňany, Nové Hrady, both of elder and records: Hluboká n. Vltavou, Lužnice, Majdalena, Třeboň, Jiříkovo údolí, Šalmanovice and Těšínov. Occurrence species in ending June till ending August study of biotomii in environs Jiříkovo údolí, Šalmanovice and Těšínov near Nové Hrady of years 1995-96.

Literatura

- BÍLÝ S., 1977: Klíč k určování čs. krasců Buprestidae, Coleoptera. Academia Praha, 52 pp.
- BÍLÝ S., 1989: Krascovití - Buprestidae. Zoologické klíče. Academia Praha, 122 pp.
- DU MERLE P., ATTIÉ M. 1992: *Coroebus undatus* (Coleoptera: Buprestidae) sur chêne liège dans le Sud-Est de la France: estimation des dégâts, relations entre ceux-ci et certains facteurs du milieu. - Ann. Scien. Forestieres 49, 571-588.
- HELLRIGL K. G., 1978: Okologie un Brutpaflanzen europäischer Prachtkäfer (Col. Buprestidae) Teil. 2. - Zeit. für angew. Entomol. 85, N-3, 253-275.
- ILINSKIJ A. I., 1948: Opredelitel jajcekladok, ličinek i kukolok nasekomych. Gos. lesotech. izd. Moskva-Leningrad pp. 280-295.
- JAKOBSON G. G., 1905-1915: Zhuki Rossii i zapadnoj Evropy. S-Peterburg, st.1-11, pp. 1024.
- KLETEČKA Z., 1980: Rozšíření čeledi Buprestidae na Plzeňsku. - Zprávy muz. Západ. kraje Plzeň, Příroda 23, 31-36.
- KLETEČKA Z., 1994: The xylophagus beetles (Insecta, Coleoptera) community and its succession on Scotch elm (*Ulmus glabra*) branches. - Biologia, Bratislava, 51, 2, 143-152.
- NIEIUS M., 1991: Beitrag zur Kenntnis der *Coroebus*-Arten des Nahen Ostens (Coleoptera, Buprestidae). - Acta coleopter. 7, 2, 69-82.
- NOVÁK I., 1989: Seznam lokalit a jejich kódů pro síťové mapování entomofauny Československa. - Zprávy Čs. spol. entomol. ČSAV, 25: 84.
- OBENBERGER J. 1936: In: W. JUNK ET SCHENKLING. Coleopterorum Catalogus. Pars 152. Buprestidae 5. Berlín, 935-1246.
- RICHTER A. A., ALEKSEEV A.V., 1964: Glava zlatki Buprestidae in BEJ BIENKO G. J. Opredelitel nasekomych Evropejskoj časti SSSR. T II. pp. 283-303. Nauka, Moskva-Leningrad.
- SCHAFER L., 1949: Les Buprestides de France, Paris, pp. 56.
- TASAEI F., 1969: Il *Coroebus undatus* (Fabr.) nel Lazio (Col. Buprestidae). - Bull. Assoc. Rom. entomol., 24,N 4, 93- 94.
- VASILJEV V. P. a kol., 1973: Vrediteli selskochozjajstvennych kultur i lesnych nasažděnij. T I., Urožaj, Kiev, pp. 496.
- VINSON S. BRADLEIGH I G. F., 1980: Host regulation by insect parasitoids. - Quart. Rev.Biol. 55 N-2, 143-165.
- WINKLER A., 1924-1932: Catalogus Coleopterorum regionis palaearticae. Wien, pp. 1698.

Adresa autora: Mgr. Zdeněk KLETEČKA
Jihočeské muzeum
Dukelská 1
CZ-370 51 České Budějovice

Sbor. Jihočes. Muz. v Čes. Budějovicích, přír. Vědy 37 (1997): 62 - 64

Sborník Jihočeského muzea v Českých Budějovicích

Přírodní vědy

Acta Musei Bohemiae meridionalis in České Budějovice – Scientiae naturales

Sbor. Jihočes. Muz. v Čes. Budějovicích Přír. Vědy	40	49–53	2000
---	----	-------	------

Rozšíření krasců rodu *Dicerca* (Coleoptera, Buprestidae) v jižních Čechách

Distribution of genus *Dicerca* (Coleoptera, Buprestidae)
in southern Bohemia

Zdeněk KLETEČKA

Přírodovědné oddělení Jihočeského muzea, České Budějovice

V práci předkládám údaje o rozšíření 5 druhů krasců rodu *Dicerca*. Krasci rodu *Dicerca* jsou dendrofágní, vyvíjejí se v odumírajícím dřevě živých stojících osluněných stromů. *Dicerca furcata* (THUNBERG) je udávána z jižních Čech PEČÍRKOU (1905) z Přísečné na bříze a od Vyšného u Českého Krumlova na borovici. *Dicerca berolinensis* (HERBST) je vzpomínána HEYROVSKÝM (1961) z Vysokého Kamýku u Protivína ze sběru A. Keila a z Chlumu u Třeboně ze sběru J. Niedla. Krasce *Dicerca alni* (FISCHER) udávají ZUMR & KARAS (1981) z Hluboké nad Vltavou, BÍLÝ (1989) udává z Čech jen jeden jeho starý nález, KLETEČKA (1996a) shrnuje jeho rozšíření v jižních Čechách. Ze západních Čech HEYROVSKÝ (1961) a KLETEČKA (1980) udávají *Dicerca furcata* (THUNBERG), *Dicerca berolinensis* (HERBST) a *Dicerca moesta* (FABRICIUS). Druhové označení je převzato podle BÍLÉHO (1989, 1993).

Materiál, metodika

Byl prováděn individuální sběr v rámci jižních Čech. Zároveň bylo použito starých nálezů z muzeí a ze sběru kolegů. V závorkách za jménem lokality jsou uváděny faunistické čtverce podle PRUNERA & MÍKY (1996) a NOVÁKA (1989), nebo podle odečtení z mapy. Za faunistickým čtvercem je udávána nadmořská výška lokality:

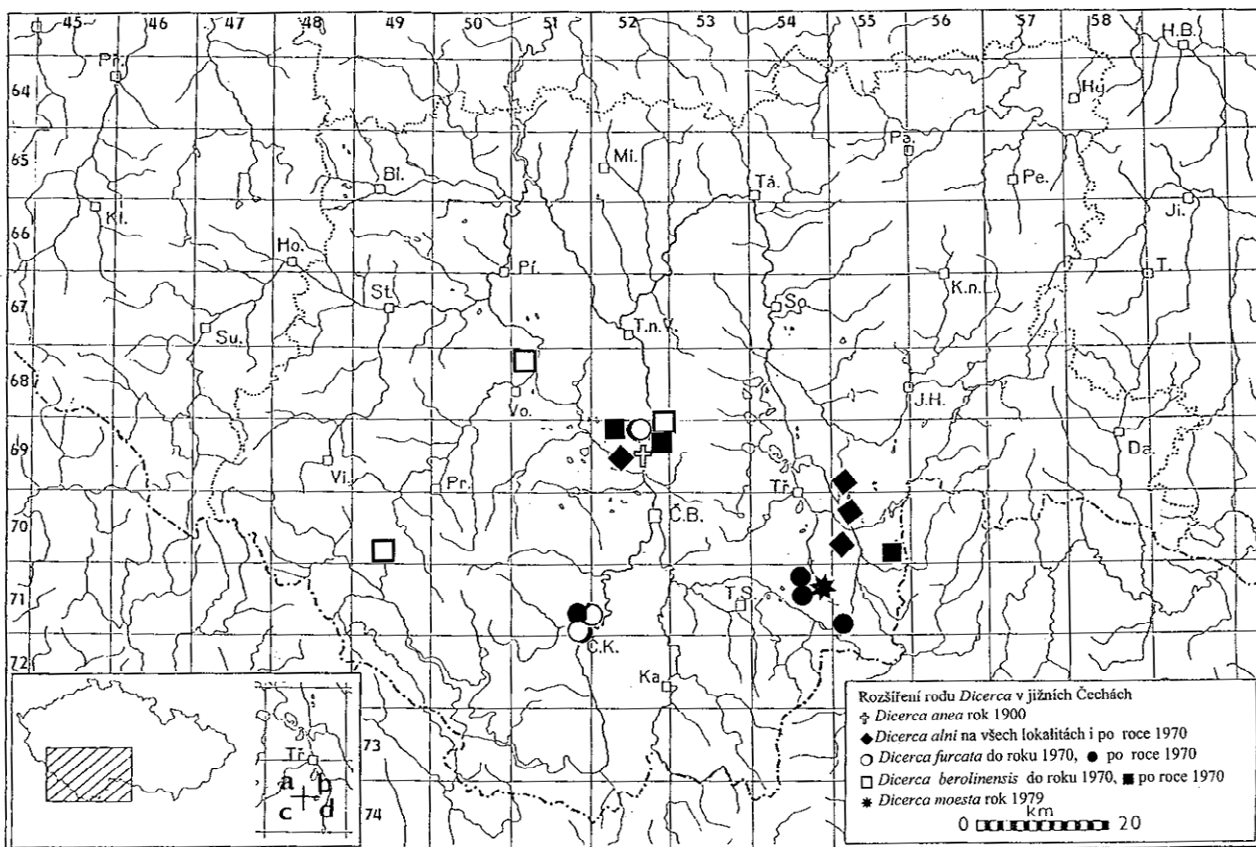
Český Krumlov (7151), 500 m n. m.; Červené blato (7154–55), 475 m n. m.; Hluboká nad Vltavou (6952), 394 m n. m.; Chotýčany (6953), 523 m n. m.; Klikov u Suchdola – Bukové kopce (7055), 470 m n. m.; Majdalena (7055), 438 m n. m.; Lutová – hráz mezi rybníky Žofinka a Nový Hospodář (7055), 435 m n. m.; Nová řeka (6955), 435 m n. m.; Poněšice – Hluboká nad Vltavou (6852), 440 m n. m.; Protivín (67–6851), 383 m n. m.; Přísečná (7152), 535 m n. m.; Šalmanovice (7154) 474 m n. m.; Trpnouze, (7155), 472 m n. m.; Volary (7049), 760 m n. m.; Vyšný (7151), 571 m n. m.

Děkuji všem níže jmenovaným sběratelům a kurátorům sbírek za poskytnutí údajů, především ing. M. Čeňkovi za umožnění studia ve sbírkách Národní zemědělského muzea Ohrada u Hluboké nad Vltavou. Dále si dovoluji poděkovat ing. Davidu S. Boukalovi za překlad souhrnu do angličtiny.

Zkratky institucí: Jihočeské muzeum, České Budějovice – JČM; Národní zemědělské muzeum, Ohrada u Hluboké nad Vltavou – MO. Při studiu materiálu byly prohlédnuty sbírky, kde nebyli na-

lezení žádní představitelé ze sledované oblasti. Jednalo se o sbírky Muzea husitského revolučního hnutí Tábor, přírodovědné pracoviště v Soběslavi, Entomologického oddělení Národního muzea v Praze-Kunraticích, Západočeského muzea v Plzni.

Není-li udán počet exemplářů, jedná se o jediný exemplář. Pokud není uvedeno coll., je materiál uložen ve sbírce sběratele.

Výsledky a diskuse

Dicerca (Argante) moesta (FABRICIUS, 1794) – eurosibiřský druh. Červené blato, 31. 7. 1979, V. Karas. Vývoj probíhá na *Pinus sp.*, *P. silvestris*, *P. nigra*, *P. mugo*, *Picea exelsa*, *Abies sp.*, (HELLRIGL, 1978, RICHTER, 1952, BÍLÝ, 1977, 1989). Dřevo opouští krasec výletovým otvorem 7,1–8,4 x 4,3–4,6 mm. Měření bylo provedeno v západních Čechách.

Dicerca aenea (LINNAEUS, 1761) – palearktický druh. Hluboká, 1900, v parku, J. Havlíček, coll. Kořenský, JČM. Využívá se na *Populus*, *P. tremula*, *P. nigra*, *P. alba*, *Salix*, vzácně i na *Robinia pseudoacacia*, *Juglans regia*, *Malus communis* (HELLRIGL, 1978, RICHTER, 1952, BÍLÝ, 1977, 1989, SCHAFFER, 1949, THERRY, 1942, ZAGAJKEVITSCH, 1973, RAFES, 1957). Larvy obsazují především kmeny topolů *Populus sp. div.* hlavně *Populus alba*, *Populus tremula* a vrb *Salix alba*, méně již *S. caprea*. Výletové otvory jsou 7,4–11,6 mm x 4,2–6,8 mm, v průměru 8,5 x 5,2 mm. Kukelná kolébka je 20,5–34 mm dlouhá, 8,1–13,2 mm široká a 4,7–8,4 mm vysoká, v průměru 26,5 x 10,4 x 6,1 mm. Densita je až 1,1 výletových otvorů na 100 cm² na vhodných místech. Pozorování proběhlo na východní Ukrajině. Podrobnější bionomie viz KLETEČKA (1998).

Dicerca alni (FISCHER von WALDHEIM, 1824) – evropský druh zasahující do severní Afriky. Údaje z jižních Čech a bionomie viz KLETEČKA (1996a) a ZUMR & KARAS (1981). Nové údaje: Lutová – požerky a larvy na hrázi mezi rybníky Žofinka a Nový Hospodář, 25. 8. 1998, Z. Kletečka; Majdalena, 6. 1983 – 2 ex., K. Deneš, coll. V. Kubáň.

Dicerca furcata (THUNBERG, 1787) – transpalearktický lesní druh. Bor – Červené blato, 15. 4. 1990, ex. 1., 4 ex., J. Vávra; Šalmanovice, 2. 8. 1971, V. Karas; Trpnouze, 7. 1974, 2 ex., K. Deneš, coll. S. Bečvář, 7. 1974, K. Deneš, coll. V. Kubáň; Hluboká nad Vltavou – Stará obora, 20. 6. 1902, J. Havlíček, coll. Kořenský, JČM; Č. Krumlov, 31. 8. 1889, K. Deworezký, coll. MO; Vyšný, 13. 6. 1995, M. Kropáček; Přisečná a Vyšný u Č. Krumlova udává i PEČÍRKA, (1905). Využívá se na březách *Betula sp.*, *B. pubescens*, *B. pendula* (HELLRIGL, 1978, RICHTER, 1952, BÍLÝ, 1977, 1989). Vyskytuje se od konce dubna do července. Využívá se ve stupni sukcese 0 na dosud živém stromě s odumřelou částí. Larvy žerou na rozhraní živého a mrtvého dřeva (KLETEČKA, 1996b). Dřevo opouští krasec výletovým otvorem 6,1–7,1 x 3,7–4,6 mm. Měření bylo provedeno v západních Čechách.

Dicerca berlinensis (HERBST, 1779) – eurosibiřský druh. Klikov u Suchdola, 1965, K. Pils, coll. S. Bečvář; Klikov u Suchdola – Bukové kopce ex. 1. 11. 1980, ústní sdělení, K. Deneš; Chotýčany, 6. 9. 1972, V. Karas; Hluboká n. Vltavou – Poněšice, 15. 7. 1948, 15. 6. 1949, bez sběratele, coll. JČM; Protivín, bez data, 2 ex., A. Keil, coll. JČM, 1 ex. coll. Kořenský, JČM; Volary, 2. 7. 1917, J. Havlíček, coll. Kořenský, JČM. V roce 2000 byly pozorovány larvy v okolí Hluboké nad Vltavou na obou stranách Vltavy v Staré i Nové oboře. Larva se vyvíjí na *Fagus sylvatica* a *Carpinus betulus*, zjištěna byla i na *Ostrya carpinifolia* a *Pyrus communis* (HELLRIGL, 1978, BÍLÝ, 1977, 1989, SCHAFER, 1949, THERRY, 1942, RICHTER, 1952). Vyskytuje se od května do srpna. Využívá se ve stupni sukcese 0 opět na dosud živém stromě s odumřelou částí. Larvy žerou na rozhraní živého a mrtvého dřeva. Žír provádějí jednotlivě, probíhá několik let, na příhodných místech může být více jedinců pohromadě. Mohou dosahovat i hustoty až 0,8 výletových otvorů na 100 cm². Dřevo opouští krasec výletovým otvorem 7,5–10 x 4,1–6 mm, v průměru 8,9 x 5,3 mm. Kukelné kolébky jsou 12 až 35 mm hluboko ve dřevě (v průměru 21,6 mm), jsou 24–28,3 mm dlouhé, 9,5–12,5 mm široké a 7,8–9,3 mm vysoké (v průměru 25,8 x 10,5 x 8,8 mm), měření bylo provedeno na *Fagus sylvestris* na východním Slovensku, na středním Slovensku jsem pozoroval i larvy na *Pyrus communis*.

Dicerca amphibia MARSEUL, 1865 – jako tyrfobionta vázaného na stromovou formu *Pinus rotundata* s endemickým rozšířením na Červeném blatě udávají tento druh SPITZER & ZUMR (1982), jedná se o chybný zmatečný údaj, patrně záměna z *D. furcata* nebo *D. moesta*. Bionomie a rozšíření je zaměněná s *Phaenops formaneki ssp. bohemica* BÍLÝ, 1976. Omylem tento druh z území Čech uvedl i BÍLÝ (1977), kdy se také jednalo o chybné určení. Jedná se o velmi vzácný druh s reliktním disjunktivním celopalearktickým rozšířením od Tichého oceánu až do Hercegoviny, popsán z Altaje, s nejbližšími nálezy v Hercegovině a na Ukrajině – Kijev, Charkov, s živnou rostlinou neznámou, (RICHTER, 1952, BÍLÝ, 1977) popsanou až v poslední době (KLETEČKA, 1998) z nálezů v Charkově. Druh je vázaný na topoly, byl zjištěn na topolu bílém *Populus alba* a topolu osice *Populus tremula*, podrobnější bionomie a rozšíření viz KLETEČKA (1998).

Na území Čech se vyskytuje 5 druhů rodu *Dicerca*, stejně jako na území jižních Čech, není ani předpoklad, že by se mohl nějaký jiný druh vyskytnout. V jižních Čechách jsou 3 druhy rozšířené na více stanovištích *D. alni*, *D. berlinensis* a *D. furcata*, všechny tyto druhy se vzácně v jižních Čechách stále vyskytují. *D. aenea* a *D. moesta* jsou nalezené jen v jediném exempláři s tím, že *D. aenea* je starý sporný nález a na území jižních Čech již vyhynula a *D. moesta* byla nalezena nedávno a další nálezy tohoto druhu v jižních Čechách jsou možné.

V Evropě se ještě vyskytuje již výše uvedená *D. amphibia*, jejíž výskyt na území našeho státu není zcela vyloučen, ale je málo pravděpodobný. Na pohoří Olymp v Řecku se v současné době vyskytuje *Dicerca herbsti* (KIESENWETTER, 1857), dříve byla udáváná i z rakouských Alp, Karpat

a Kavkazu – Boržomi (JAKOBSON, 1905–1915, OBENBERGER 1936, RICHTER 1952, WINKLER 1924–1932). FLEISCHER (1927–1932) uvádí pro tento druh údaj Laca ze Slovenska, což je velmi sporný údaj bez bližšího udání místa sběru a dokladového kusu. Na Krymu a Kavkazu se vyskytuje *Dicerca chlorostigma* MANNERHEIM, 1837 a vzácně zachází i na Balkánský poloostrov do Bulharska a Rumunska (JAKOBSON, 1905–1915, OBENBERGER 1936, RICHTER 1952, WINKLER 1924–1932).

Všechny druhy rodu *Dicerca* dávají přednost živým stojícím stromům, které mají část mrtvou. Larvy provádějí žír na rozhraní živého a mrtvého dřeva, jedná se o 0 stupeň sukcese xylofágního hmyzu (KLETEČKA, 1996b). Toto je velmi specifická nika a zároveň to znamená, že jejich populace nikdy nejsou příliš početné a všechny druhy bez výjimky jsou vzácnými až velmi vzácnými představiteli naší fauny. Hojnější výskyt jsem pozoroval pouze u krasce *D. furcata* v Zabajkálí na hranici lesostepi a stepi. Zde na okrajích střídajících se březových hájků se *D. furcata* vyskytovala poměrně hojně téměř na všech vhodných stromech. *D. alni* se častěji může vyskytnout v okolí Břeclavi a Malacek, kde se vyvíjí v původních olšínách, které zde lemují mokřiny a vodní toky. Ideálním biotopem jsou rozvolněné porosty, lesostepní biotopy, nebo porostní okraje, kde jsou stromy osluněné a může se stát, že některý strom je poškozen od blesku nebo mrazové kýly či jiných faktorů. Takovéto stromy jsou ideální pro obsazení populacemi krasců rodu *Dicerca*, v těchto stromech se potom může vyvíjet i několik generací rodu *Dicerca* za sebou.

Summary

Five species of the genus *Dicerca* are recorded from southern Bohemia, based on the study of recently collected material and the examination of available old collections. *Dicerca furcata*, *D. berlinensis* and *D. alni* are still present in suitable habitats. Only one specimen of *D. moesta* has been found in southern Bohemia so far but additional records are likely. *Dicerca aenea* is probably extinct in the target area as only one old specimen is known. *Dicerca amphibia* has been reported erroneously: its nearest locality known lies in Herzegovina.

Members of the genus *Dicerca* have been most frequently found in the environs of the Hluboká nad Vltavou town and in the southern part of the Třeboň area, especially in the neighbourhood of the Červené blato natural reserve.

Literatura

- BÍLÝ S., 1977: Klíč k určování československých krasců (Buprestidae, Coleoptera). Academia, Praha, pp. 52.
- BÍLÝ S., 1989: Krascovití – Buprestidae. Zoologické klíče. Academia Praha, pp. 122.
- BÍLÝ S., 1993: Buprestidae. – In: JELÍNEK J. (ed.): Seznam československých brouků, pp. 73–75. – *Folia Heyrovskyana*, Supplementum 1, Praha.
- FLEISCHER A., 1927–1932: Přehled brouků fauny Československé republiky. – *Čas. Mor. zemského muzea* 25–29, I. 1–66, II. 225–352, III. 1–288b.
- HELLRIGL K. G., 1978: Ökologie un Brutpflanzen europäischer Prachtkäfer, (Col., Buprestidae), Teil. 1. *Zeit. für angew. Entomol.* 85, 167–191.
- HEYROVSKÝ L., 1961: K bionomii a rozšíření československých krasců (Col., Buprestidae). *Čas. Slez. Mus. přír. v. A*–10, 127–130.
- JAKOBSON G. G., 1905–1915: Zhuki Rossii i zapadnoj Evropy. S-Peterburg, st.1–11, pp. 1024.
- KLETEČKA Z., 1980: Rozšíření čeledi Buprestidae na Plzeňsku. – *Zprávy Mus. Záp. kraje Plzeň, Příroda* 23, 31–36.

- KLETEČKA Z., 1996a: Rozšíření krasce *Dicercaalni* (Fisch.) (Coleoptera, Buprestidae) v jižních Čechách. – *Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. Vědy* 36, 2, 115–116.
- KLETEČKA Z., 1996b: The xylophagus beetles (Insecta, Coleoptera) community and its succession on Scotch elm (*Ulmus glabra*) branches. – *Biologia* 51, 143–152.
- KLETEČKA Z., 1998: The bionomy of *Dicerca amphibia* Mars. and other accompanying buprestid species (Buprestidae, Coleoptera) on *Populus* sp. div. in eastern Ukraine. – *Jewel Beetles*, 7, Tokyo, 19–29.
- OBENBERGER J., 1936: In: W. Junk et Schenkling. *Coleopterorum Catalogus. Pars 152. Buprestidae* 5., pp. 935 – 1246 Berlín.
- PEČÍRKA J., 1905: Noví brouci pro českou faunu. – *Čas. Čs. spol. Entomol.* 2, 106.
- RAFES P. M. 1957: Hasekomye – vrediteli lesnych kultur na Narynskich peskach polupustinogo Zavolzhja. – *Zool. zhurnal.* 32, 10.
- RICHTER A. A., 1952: Fauna SSSR, Nasekomye zhestokrylye T. 13 v. 4. Zlatki (Buprestidae) tsch. 4. Nauka, Moskva, Leningrad, pp. 236.
- SCHAFFER L., 1949: Les Buprestides de France. Éd. Scient. du Cabinet Entomologique, Paris, pp. 511.
- SPITZER K. & ZUMR V., 1982: K evoluci entomofauny s úzkou vazbou na borovici blatku (*Pinus rotundata* Link.) v jižních Čechách. – *Sbor. Jihočes. Muz. v Čes. Budějovicích Přír. Vědy* 22, 93–96.
- THERY A., 1942: Faune de France Coleopteristes Buprestides. Paris, pp. 221.
- WINKLER A., 1924–1932: *Catalogus Coleopterorum regionis palaearticae*. Wien, pp. 1698.
- ZAGAJKEVITSCH I. I., 1973: Buprestidae. – In: Vasilev V.P. (ed.): *Vrediteli selskochozjajstvennych kultur i lesnych nasazhdenij*. pp. 448–466, Sbornik „Urozhaj“ Kijev.
- ZUMR V. & KARAS V., 1981: Faunistický příspěvek k poznání brouků (Coleoptera) v lesích u Hluboké nad Vltavou v jižních Čechách. – *Sbor. Jihočes. Muz. v Čes. Budějovicích Přír. Vědy* 21: 13–20.

Adresa autora: Zdeněk KLETEČKA
 Jihočeské muzeum
 Dukelská 1
 CZ – 370 51 České Budějovice

KRÁTKÉ ZPRÁVY

Acmaeodera degener (SCOP.) (*Buprestidae*, *Coleoptera*) – nový druh pro jižní Čechy

Acmaeodera degener (SCOP.) (*Buprestidae*, *Coleoptera*) – new species from south Bohemia

Zdeněk KLETEČKA¹⁾ & Miloš MÚČKA²⁾

¹⁾Přírodovědné oddělení Jihočeského muzea

²⁾Česká entomologická společnost

Kravec *Acmaeodera degener* (SCOPOLI, 1763) je udáván z jižní Moravy i ze středních Čech (Křivoklátsko) OBENBERGER (1933), BÍLÝ (1989). V závorkách za jménem lokality jsou uváděny faunistické čtverce.

Kravec *Acmaeodera degener* byl zjištěn na těchto lokalitách v jižních Čechách: Chlum u Třeboně – Kosky (7055) 8.6. 1992 1 ex. ve feromonovém lapači na kůrovce, lgt. M. Múčka (Mú), coll. Z. Fuka; Chlum u Třeboně (7055), 17.5. 1993 1 ex. v areálu sklárny Český křišťál na květu *Hieracium pilosella*, lgt. coll. Mú; Chlum u Třeboně – rybník Hejtman (7055) 6. 1993 pod kůrou dubu krovky, lgt. coll. J. Bareš. Jedná se o druh se submediteránním rozšířením. Je možné, že druh byl zavlečen s dovozem dubového dřeva na výrobu sklářských forem ze Slovenska, nebo i z balkánské oblasti. Může jít také o šíření tohoto druhu v důsledku současného oteplování.

Summary

Acmaeodera degener is reported of south Bohemian localities: Chlum u Třeboně – Kosky; Chlum u Třeboně; Chlum u Třeboně – pond Hejtman.

Literatura

- BÍLÝ S., 1989: Krascovití – Buprestidae. Zoologické klíče. – Academia Praha, 122 pp.
OBENBERGER J., 1933: O některých zajímavých krascích republiky Československé (Col.). – *Čas. Čs. spol. Entomol.* 30:173–180.

Adresa autorů: Zdeněk Kletečka
Jihočeské muzeum, Přírodovědné oddělení
Dukelská 1
CZ – 370 51 České Budějovice

Miloš Múčka
Annín 15
CZ – 342 01 Sušice 1

Sbor. Jihočes. Muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 40 (2000): 54.